

Asia: VN/4099/2024

Lausuntopyyntö: Työryhmämietintö hallituksen esitykseksi hankintalain, erityisalojen hankintalain sekä rikosrekisterilain 6 b §: n muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Esityksen yleiset tavoitteet ja päämäärät

Mitä mieltä olette esityksen yleisistä tavoitteista ja päämääristä? Saavutetaanko esityksellä hallitusohjelman yleiset tavoitteet säästöistä ja kilpailun lisäämisestä?

Hallituksen esityksen tavoitteena on lisätä tehokkuutta ja kustannussäästöjä julkisissa hankinnoissa sekä lisätä pienten ja keskisuurten yritysten osallistumisedellytyksiä ja mahdollisuuksia osallistua julkisiin tarjouskilpailuihin.

Nämä tavoitteet ovat kannatettavia, mutta hallituksen esityksen keinoin näihin ei mielestämme päästä. Lakimuutoksen tavoitteet ja keinovalikoima ovat ristiriitaiset. Työryhmämietinnön mukaan lakimuutoksella halutaan parantaa julkisen sektorin tehokkuutta. Tavoitteen sijaan lakimuutos aiheuttaisi toteutuessaan kuitenkin merkittävät muutoskustannukset eikä toiminnan uudelleenjärjestelystä synny varmuudella säästöjä, vaan päinvastoin kustannukset tulevat kasvamaan.

Muutosesityksessä esitetyt, sidosyksiköitä koskevat muutokset eivät perustu juridisiin syihin. Ne ovat poliittisia päätöksiä, jotka lisäävät hallinnollista taakkaa ja lisäävät veronmaksajien kustannuksia. Muutoksia on perusteltu hallitusohjelmalla, mutta ne ovat ristiriidassa ohjelman muiden tavoitteiden kanssa. Ehdotetuilla muutoksilla ei saavuteta hallitusohjelman tavoitteita. Muutoksilla edistetään rajatun ryhmän poliittisia näkemyksiä yksityisten markkinoiden edistämisestä, mutta ne eivät tuota toivottuja tuloksia.

Uudistuksen oletetut hyödyt eivät vastaa siitä koituvia kustannuksia ja työtä. On todennäköistä, että asetettujen tavoitteiden vastaisesti esitys aiheuttaisi kunnille ja muille julkisille toimijoille merkittäviä lisäkustannuksia uudelleenkilpailutuksina, irtaantumisina, käyttöönottoina sekä palvelutuotannon uudelleenjärjestelyinä. Osa palveluista on strategisesti sellaisia, jotka ovat tärkeitä pitää omassa ohjauksessa.

Esityksen mukaiset toimet heikentävät pk-yritysten osallistumismahdollisuuksia entisestään ja lisäävät erittäin runsaasti kuntien, hyvinvointialueiden sekä muiden hankintayksiköiden jatkuvaa hallinnollista taakkaa. Tämän lisäksi ne tuhoavat nykyisten, erittäin kustannustehokkaasti ja laadukkaasti toimivien sidosyksiköiden toiminnan edellytykset ja johtavat jopa lyhyellä aikavälillä

siihen, että suuret, ulkomaisten pääomasijoittajien omistamat yhtiöt jakavat jäljellä olevat kansalliset markkinat.

Mikäli tämän lakiesityksen mukaisesti sidosyksikköjen omistus rajataan 10 prosenttiin per osakas, edellä mainittu kehityskulku jatkuu, ja in-house-yhtiöiden tuottamat ruokapalvelut, jätehuolto, logistiikka ja pientarvikehankinnat (hoitotarvikkeet, toimistotarvikkeet), laboratorion palvelut, työterveyshuolto, tilitoimistot, ICT-palvelut, pesulapalvelut, laitoshuolto ja hankintapalvelut tulevat jatkossa olemaan ulkomaisessa omistuksessa olevien yritysten tuottamaa palvelua ja varmasti hinnaltaan huomattavasti sidosyksikköjen tuottamia palveluja huomattavasti kalliimpia. Jo nopea hintavertailu esimerkiksi työterveyshuoltopalveluissa osoittaa, että yksityinen työterveyshuolto on 30–40 prosenttia kalliimpaa kuin sidosyksikön tuottama.

Kansallisessa omistuksessa olevien in-house-yhtiöiden purkautuminen vaikuttaa myös suuresti huoltovarmuuteen. Koronaepidemiasta on vain muutama vuosi aikaa, mutta se osoitti, miten julkinen terveydenhuolto pystyi toimimaan kriisitilanteessa riittävän kokoisten, omassa omistuksessa olevien in-house-yhtiöidensä tukipalvelujen tuella erittäin tehokkaasti. Isot sidosyksiköt pystyivät toimittamaan nopeasti maskeja ja muita suojarusteita juuri sinne, missä niitä eniten tarvittiin, ja toimittamaan alle vuorokauden viiveellä koronatestauspalvelua.

Hankintojen valmistelu

Hankintojen valmistelua koskevilla ehdotuksilla pyritään lisäämään hankintojen huolellista valmistelua, markkinakartoituksen käyttöä, sekä kilpailua julkisissa hankinnoissa. Tavoitteena on saada lisää tarjontaa ja säästöjä. Työryhmän mietinnössä ehdotetussa ratkaisussa on samanaikaisesti pyritty varmistamaan, että se on käytännön hankintatoimen näkökulmasta tarkoituksenmukainen.

Hankinnat on aina valmisteltava huolellisesti. Asiaa tukee hyvin markkinakartoitus, joka on ollut mahdollista järjestää jo nykyisen säätelyn perusteella. Tämänhetkisen sääntelytilanteen mukaisesti markkinakartoituksen käyttäminen on hankintayksikön näkökulmasta erittäin joustavaa, sillä vähäinen sääntely mahdollistaa erilaisten markkinakartoitusten käyttämisen siten, kuin se on kulloisessakin tilanteessa ja hankinnassa järkevää. Näkemyksemme mukaan markkinakartoituksen säätäminen pakolliseksi vaatii markkinakartoituksen sisällön tarkempaa määrittelyä, mikä puolestaan vaikeuttaa nykyistä joustavuutta ja tilannekohtaista arviointia. Mitä vaikeammaksi ja monimutkaisemmaksi markkinakartoituksen käyttäminen säännellään, se voi jopa vähentää markkinakartoituksen käyttämistä.

75 § hankinnan jakamisveloitteesta tulisi jättää alkuperäiseen muotoon, eli hankinnan voi jakaa osiin mutta siihen ei tule velvoittaa. Esimerkiksi työterveyshuollon palveluja hankkiessa kokonaisuus kärsii, mikäli hankinta täytyy pilkkoa. Lakiesityksen mukaan hankinta voitaisiin jättää jakamatta osiin vain tietyissä tapauksissa ja tämä aiheuttaisi erilaisia käytänteitä, kun lakia sovelletaan ja tulkitaan eri tavalla. Lakiesitys toisi todennäköisesti myös valituksia markkinaoikeuteen, kun harkintaa jätetään hankintayksikölle siitä, tuleeko hankinta pilkkoa vai ei.

- **Kuinka hyvin hankintalain 65, 75, 124 ja 125 §:iä koskeva esitys edistää markkinakartoituksen käyttöä ja hankinnan huolellista valmistelua?**

75 § hankinnan jakamisveloitteesta tulisi jättää alkuperäiseen muotoon, eli hankinnan voi jakaa osiin mutta siihen ei tule velvoittaa. Esimerkiksi työterveyshuollon palveluja hankkiessa kokonaisuus kärsii, mikäli hankinta täytyy pilkkoa. Lakiesityksen mukaan hankinta voitaisiin jättää jakamatta osiin vain tietyissä tapauksissa ja tämä aiheuttaisi erilaisia käytänteitä, kun lakia sovelletaan ja tulkitaan eri tavalla. Lakiesitys toisi todennäköisesti myös valituksia markkinaoikeuteen, kun harkintaa jätetään hankintayksikölle siitä, tuleeko hankinta pilkkoa vai ei.

Lakiesityksen aikaisempaa laajemmat mahdollisuudet vedota markkinaoikeuteen aiheuttavat valtavan hallinnollisen taakan ja kustannukset nykyisille hankintayksiköille, jotka tämän jälkeen eivät uskalla enää tehdä omia kilpailutuksiaan ilman omia hankintajuristeja tai lakitoimistojen ja asiantuntijaorganisaatioiden konsultointia. Sääntelyn monimutkaistuminen useassakin kohdassa lisää asiantuntijatyön tarvetta samalla, kun yhteishankintayksiköiden käyttö pienosakkailta estetään. Miten silloin hankintaosaaminen yhä vaikeutuvien julkisten hankintojen suhteen kyetään varmistamaan?

- **Ovatko esitetyt keinot sopivia näiden tavoitteiden saavuttamiseksi?**

Haluamme tuoda esiin, että jo nykyisellään in-house-yhtiöt käyttävät laajasti markkinoilla toimivia alihankkijoita palveluidensa tuottamiseksi. Jo nykyinen hankintalaki mahdollistaa paikallisten ja pienempien toimijoiden hyödyntämisen osana suurempia kokonaishankintoja. Näin saavutetaan joustavia ja tehokkaita palvelukokonaisuuksia yhdistäen in-house-yhtiöiden oma toiminta ja yksityisten yritysten palvelut asiakkaan tarpeiden mukaisesti. Nämä kilpailutukset vaativat erityistä osaamista, joista in-house-yhtiöillä on vuosien kokemus. Hankintayksiköille ja hyvinvointialueille in-house-yhtiöt tarjoavat keskitetyn ja luotettavan kumppanin, joka vastaa hankintojen, palvelukokonaisuuksien ja alihankintaverkoston hallinnasta ilman, että yksittäisten kuntien tai alueiden täytyy hankkia itse tätä asiantuntemusta ja resurssia.

Jos tavoitteena on saada lisää säästöjä julkiselle sektorille, tulisi sääntelyä päinvastoin purkaa. Joustavat hankintamenettelyt ja pienkilpailutukset kankeiden, valtavasti hallinnollista työtä vaativien julkisten hankintojen hankintamenettelyjen sijasta puoltaisivat paikkaansa. Hankintoja koskevat vaatimusmäärittelyt ovat niin määrävässä asemassa, että parhaimmillaan asiantuntijat eivät välttämättä osaa tai pysty ottamaan kaikkia asioita huomioon laatiessaan hankintailmoituksia. Tästä esimerkkinä ICT-puolelta Apotti-hankinta. Kun palveluntarjoajina on globaaleja suuryrityksiä, joilla on lähes rajattomat juristi- ja asiantuntijaresurssit, ei esimerkiksi avoimissa hankintamenettelyissä ole milloinkaan 100 prosentin varmuutta, millaisen tuotteen hankintayksikkö kilpailutuksessa saa, etenkin jos on kyse monimutkaisesta palvelusta tai palvelujen ja tuotteiden yhdistelmästä.

Sidosyksiköiden käytön rajoittaminen

Mitä mieltä olette esityksessä ehdotetusta sidosyksiköiden vähimmäisomistusta koskevasta vaatimuksesta? Onko se mielestänne tarkoituksenmukainen ja toteuttamiskelpoinen?

Työryhmämietinnössä esitetään virheellinen oletus, jonka mukaan sidosyksiköiden avulla pyrittäisiin kiertämään hankintalakia. Todellisuudessa sidosyksiköt ovat hankintayksiköitä, jotka ovat velvollisia kilpailuttamaan hankkimansa palvelut ja tavarat hankintalain mukaisesti.

Esityksessä väitetään myös, että in-house-hankintojen korvaaminen kilpailutuksilla tuottaisi aina positiivisia vaikutuksia. Käytännön kokemukset kuitenkin osoittavat, että vaikutukset vaihtelevat merkittävästi toimialan, hankittavan palvelun, markkinatilanteen ja sidosyksikön mukaan. Yksioikoisten väitteiden esittäminen ilman perusteellisia selvityksiä ja vaikutustenviiteitä voi johtaa harhaanjohtavaan kuvaan, mikä saattaa ohjata julkista mielipidettä virheellisesti.

Sidosyksiköt tuottavat palvelua omistajilleen huomattavasti markkinaehtoista hintaa alemmilla hinnoilla. Ne ovat huoltovarmuuden selkäranka ja vaikuttavat markkinatoimijoiden kanssa toimiessaan ulosmyyntihinnoillaan myös palvelujen yleiseen hintatasoon. Mikäli sidosyksikköomistuksille asetetaan rajoituksia, pienosakkaiden saamat palvelut joudutaan korvaamaan joko markkinoilta tai luomalla uusia yhteisiä sidosyksiköitä. Tämä lisää hallinnollista työtä ja varmuudella pienosakkaiden, jotka yleensä ovat pieniä kuntia tai muita in-house -yhtiöitä, maksamaa hintaa.

Esimerkiksi työterveyshuollon osalta Pohjois-Savon kahdessa kunnassa ei ole muita toimijoita kuin julkisomisteinen yritys, 12 kunnassa on vain yksi ja sama yksityinen suuryritys ja vain neljässä kunnassa enemmän kuin yksi yritys. Mikäli hallituksen esitys etenee, jatkossa kahdessa julkisomisteisen toimijan palvelujen kunnassa ei ole yhtään toimijaa, ja koska ilmeisesti myös mainittu yksityinen yritys on lopettamassa palvelunsa kahdesta kunnasta, jää neljä kuntaa ilman työterveyshuoltotoimijaa. Terveystenhoito ei kuitenkaan toimi kokonaan etäpalvelujen varassa ja on epärealistista kuvitella, että näihin neljään kuntaan palvelun tuottaisi joku pk-yritys, niitä ei työterveyshuollon markkinassa syrjäseuduilla ole olemassa

Minkälaisia vaikutuksia esitetyllä sidosyksiköiden omistusosuuden vähimmäisvaatimuksella mielestänne on?

Vähimmäisomistusvaatimus aiheuttaisi mittavat uudelleenjärjestelyt käytännössä kaikissa sidosyksikköyhtiöissä. Siirtymäaikana in-house-yhtiöiden on toteutettava useita merkittäviä organisaatiomuutos- ja -järjestelytoimenpiteitä. Ensinnäkin yhtiön omistusrakenteen on muutettava siten, että mahdollisimman monella osakkaalla on 10 prosentin omistusosuus. Tämä vaatimus edellyttää osakassopimuksen ja mahdollisesti yhtiöjärjestyksen muuttamista. Esimerkiksi hallituksen muodostamisen säännöksiä on tarkistettava ja muokattava siten, että osakkaalla säilyy tosiasiallinen vaikutusvalta yhtiön päätöksenteossa.

Hankintalain 10 prosentin omistusrajoituksella lisätään hankintayksiköiden kustannuksia ja hallinnollista taakkaa. Paikallisesti omistetut in-house-yhtiöt ovat mahdollistaneet laadukkaiden ja kustannustehokkaiden tukipalvelujen järjestämisen ja tuottamisen.

Pidämme ongelmallisena, että sidosyksikkösääntelyn rajoittamisen osalta ei ole perusteltu, miten esitetty vähimmäisomistusosuuden asettaminen edistää tavoitteiden saavuttamista. Sen sijaan Kilpailu- ja kuluttajaviranomaisen esittämä perusteltu näkemys siitä, että rajoittamisen vaikutukset voivat olla jopa päinvastaisia suhteessa tavoitteeseen, on sivuutettu.

Pienosakkaita ei voisi enää olla. Jo hallinnollinen työ tältä osin on valtava, saati itse palveluiden järjestämisen problematiikka. Jos kaikki toimijat joutuvat samanaikaisesti 1,5 vuoden sisällä kilpailuttamaan samat palvelut, tulevat markkinoiden resurssit loppumaan kesken ja palveluiden tuottamisen hinnat nousemaan. Etenkin pienet ja syrjäiset kunnat joutuvat muutoksen myötä vaikeaan tilanteeseen sekä osaajapulan että heikon markkinatilanteen vuoksi. Jos vähimmäisomistajaosuusvaatimuksen alittavat omistajat päättäisivät ottaa toiminnot takaisin

omaksi toiminnakseen, tulisi heidän luoda organisaatioonsa uudet toiminnot ja tehtävät ja varmistaa henkilöresurssien riittävyys ja heidän osaamisen kehittämisen prosessien toimivuus.

Sidosyksikkö voi omalla osaajapoolillaan varmistaa yhteisten prosessien kautta usean omistaja-asiakkaan arjen toteuttamisen ja muutosketteryuden. Jäljelle jäävien osakkaiden kustannukset nousisivat muun muassa volyymiedun menettämisen vuoksi. Lisäksi hallinnollisten perusprosessien ylläpitäminen ja niihin liittyvät henkilöstökulut tulisivat nykyistä huomattavasti pienemmän omistajajoukon jaettavaksi ja nostaisivat osakkaiden hintoja.

Huoltovarmuus heikkenee erittäin merkittävästi in-house-yhtiöiden alasajon myötä. Sopimusperusteinen varautuminen kaikkiin kriisi- ja äkillisiin tilanteisiin on erittäin kallista, joka johtaa hankintahintojen nousuun. Tämän lisäksi globaaleilla suuryrityksillä voi olla muita etujaan varjeltavina, jolloin kriisitilanteessa maksetaan mieluummin sopimussakko kuin toimitetaan sovittuja tarvikkeita tai palveluja.

Nykyiset in-house-yhtiöt joutuvat lopettamaan toimintansa ja niiden mukana häviävät myös pk-yritysten mahdollisuudet, koska nykyiset in-house-yhtiöt ostavat huomattavasti alueellisia ja kansallisia palveluja myös pk-yrityksiltä. Kun markkinat sitten keskittyvät kahdelle, enintään kolmelle, suuryritykselle, nämä tuottavat palvelunsa itse tai ostavat muilta suuryrityksiltä. Kokoluokkansa vuoksi niitä ei kiinnosta hankkia paikallisia tuotteita ja palveluja, vaan hankintojen virtaviivaistamisen ja selkeyden vuoksi ne hankkivat tuotteet ja palvelut globaalisti sieltä, mistä ne saavat ne edullisimmin.

- **Jos sidosyksiköitä koskeva muutos toteutetaan esitetyllä tavalla, mitä toimenpiteitä ja niistä aiheutuvia kustannuksia muutos todennäköisesti aiheuttaisi edustamanne organisaation eri toimialojen kannalta ja yleisesti?**

In-house-yhtiöiden tuottamat palvelut ovat markkinaehtoisia palveluja edullisemmat. In-house-yhtiöt tuottavat esimerkiksi työterveyshuollon palvelua 30–40 prosenttia edullisemmin kuin muut toimijat. Vähintään tämän suuruinen nousu tulisi kaikkiin kuntien ja hyvinvointialueiden palveluhankintoihin nykyisten in-house-yhtiöiden tilalle. Esimerkiksi koronatestauksessa yksityisillä palveluntuottajilla hintaero julkisomisteisen työterveyshuollon hintaan oli 300 prosenttia

- **Mitä toimenpiteitä organisaationne aikoo sidosyksikön omistajana tehdä vähimmäisomistusrajaa koskevan sääntelyn seurauksena (esimerkiksi jatkuuko toiminta markkinaehtoisena, puretaanko yhtiö, pilkotaanko yhtiö, ryhdytäänkö muihin toimenpiteisiin?)**

On selvää, että jotkut osakkaat joutuvat kilpailuttamaan palvelunsa, ja esimerkiksi työterveyshuollon osalta joutuvat maksamaan erittäin kalliisti toimipisteiden perustamista pienille paikkakunnille tai vaihtoehtoisesti eivät saa lainkaan tarjouksia. Samalla tavalla käy muiden palvelujen osalta; hinnat nousevat tai palveluja ei saa lainkaan.

- **Minkälaisia taloudellisia tai muita hyötyjä muutoksesta todennäköisesti seuraisi?**

Muutoksesta ei todennäköisesti seuraisi lainkaan taloudellista hyötyä, päinvastoin. Hankintayksikköjen kustannukset nousevat ja hallinnollinen taakka lisääntyy.

Ovatko esitetyt sidosyksiköitä koskevat siirtymäajat mielestänne riittävät? Kuinka paljon aikaa muutoksiin tarvitaan?

Muutoksia ei pitäisi tehdä lainkaan, etenkin tässä tilanteessa, jossa huoltovarmuuden ylläpitämisen tulisi olla päättäjien keskeinen prioriteetti. Myöskään talouden näkökulmasta muutos ei tuo hyötyä, joten muutosten toteuttamiseen ei pidä ryhtyä.

- **Mitä siirtymäaikaa vaativia toimenpiteitä sidosyksiköitä koskeva kirjaus aiheuttaisi?**

Tulisi olla riittävästi aikaa kouluttaa ja lisätä julkiset hankintamenettelyt tuntevia asiantuntijoita. Tämän lisäksi hankintayksiköillä tulisi olla riittävästi kerättyä varallisuutta eli verotuloja hankintojen hintojen nousun kompensoimiseen.

Mietinnön liitteinä olevissa eriävissä mielipiteissä on esitetty poikkeuksia sidosyksiköiden omistusosuusvaatimukseen. Tulisiko vaatimukseen säätää poikkeuksia? Minkälaiset poikkeukset olisivat tarkoituksenmukaisia?

Ei lausuttavaa.

Turvallisuus ja huoltovarmuus

Vastaako esitys turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskeviin tarpeisiin? Onko esitetty muutos riittävä keino varmistaa turvallisuuden toteutuminen hankinnan elinkaaren aikana ottaen huomioon EU-hankintadirektiivien reunaehdot, sekä muu turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskeva sääntely?

Sidosyksiköiden käytön rajoittaminen tulee heikentämään turvallisuutta ja huoltovarmuutta. Sidosyksiköt ovat yksi merkittävä tekijä Suomen turvallisuuden ja huoltovarmuuden sekä toiminnan jatkuvuuden varmistamisessa. Olemme vakavasti huolissamme erityisesti sidosyksikkösääntelyn tiukentamisen vaikutuksista kustannusten nousuun, byrokratian lisääntymiseen, huoltovarmuuden heikentymiseen sekä kuntien ja hyvinvointialueiden tukipalveluiden tuotannon tehokkuuden heikkenemiseen.

In-house-yhtiöt eivät tavoittele voittoa, vaan panostavat palvelun laatuun ja kustannustehokkuuteen, joka koituu aina omistajien hyödyksi. Myös markkinoilla toimiessaan sidosyksikköjen palvelut hyödyttävät nimenomaisesti pieniä ja keskisuuria yrityksiä, jotka voivat hankkia niiltä palvelua keskimäärin pörssiyhtiöitä hiukan edullisemmin.

Rikosrekisteriotteen pakollisuudesta luopuminen

Rikosrekisteriotteiden pakollisesta käytöstä luopumista koskevan ehdotuksen tavoitteena on sujuvoittaa hankintamenettelyjä ja vähentää hallinnollista taakkaa.

Ei lausuttavaa

- **Missä määrin muutos vaikuttaa hallinnolliseen taakkaan yhtäältä hankintayksiköiden ja toisaalta tarjoajien kannalta ja edistää näitä tavoitteita?**

Muutoksella ei olisi suurta vaikutusta, rikosrekisteriotteiden hankkiminen on hyvin pieni työ.

Hankintojen ilmoittaminen

Mitkä ovat näkemyksenne hankintojen ilmoittamista koskeviin muutoksiin? Lisäävätkö ehdotetut muutokset hankintojen avoimuutta tarkoituksenmukaisella tavalla?

Hankintojen ilmoittamisen kieleen esitetään muutoksia, vaikka tarjoajat eivät aineistossa mainitun tutkimuksen mukaan juuri koskaan jätä tarjoamatta ilmoituksen kielen vuoksi. Kielilain vaatimusten noudattamisen mahdollistaminen on muutos, jonka käytännön merkitys jää näin ollen vähäiseksi. Suorahankintojen jälki-ilmoittamisen velvoittavuus lisää hankintayksiköiden hallinnollista taakkaa, ja voi lisätä myös ns. turhia valituksia markkinaoikeuteen.

Muut huomiot

Kokonaan on jätetty huomiotta EU:n hankintadirektiivin 12 artiklan julkisen sektorin yrityksille mahdollistama 20 prosentin ulosmyynti. Kansallisesti on haluttu ideologisista syistä rajata markkinoilla toimiminen viiteen prosenttiin ja 500 000 euroon ilman minkäänlaista vaikutusarviointia. Tämä on johtanut moninkertaiseen hallinnolliseen taakkaan ja yhtiöiden jakamiseen markkina- ja in-house-yhtiöihin myös siellä päin Suomea, missä tosiasiallisesti palvelutarjonta on niin heikkoa, että julkisomisteinen yritys on ainoa toimija. Kansallisen säätelyn tällainen rajaaminen ei ole perusteltua ja sitä ei tulisi tehdä tiukemmaksi kuin EU-direktiivit edellyttävät. Päinvastoin julkisomisteisten yhtiöiden toimintaedellytyksiä markkinoilla tulisi vahventaa niiden mahdollistaman hintakilpailun tervehtymisen vuoksi.

Saksela Timo
Järviseudun Työterveys Oy